

AKCIJSKI PLAN ZA UNAPRJEĐENJE FINANCIJSKE PISMENOSTI POTROŠAČA
ZA 2025. I 2026. GODINU

AKCIJSKI PLAN ZA UNAPRJEĐENJE FINANCIJSKE PISMENOSTI POTROŠAČA ZA 2025. i 2026. GODINU

UVOD

S ciljem da se građani osposobe za učinkovitije upravljanje svojim financijama, u predstojećem dvogodišnjem razdoblju nastaviti će se implementacija Nacionalnog strateškog okvira financijske pismenosti potrošača za razdoblje od 2021. do 2026. godine („Narodne novine“, broj 68/21., u daljnjem tekstu: Nacionalni strateški okvir).

Nacionalni strateški okvir definira smjernice za dugoročno strateško planiranje i djelovanje, s posebnim naglaskom na razvoj i unaprjeđenje financijskog obrazovanja građana Republike Hrvatske. Njegova implementacija doprinosi jačanju međusektorskog djelovanja, uz maksimalno uključivanje svih relevantnih dionika u provođenje mjera financijskog obrazovanja. Kao krovna institucija s koordinativnom funkcijom, Ministarstvo financija predvodi i usmjerava suradnju među dionicima, čime osigurava sinergijsko djelovanje i uspješnu provedbu Nacionalnog strateškog okvira.

Nositelji uključeni u provođenje financijskog obrazovanja građana Republike Hrvatske:

Javni sektor: ministarstva, regulatori financijskih usluga te druge relevantne državne institucije.

Privatni sektor: profesionalna i strukovna udruženja i organizacije

Ostali: obrazovne ustanove i organizacije civilnog društva.

Ministarstvo financija je, temeljem Nacionalnog strateškog okvira, osnovalo Operativnu radnu grupu za praćenje provedbe mjera i aktivnosti definiranih Akcijskim planom za unaprjeđenje financijske pismenosti potrošača (u daljnjem tekstu: Operativna radna grupa) s ciljem podizanja svijesti i unaprjeđenja razine financijskog znanja, vještina, stavova i ponašanja potrebnih za donošenje dobrih financijskih odluka i osiguranje financijske dobrobiti pojedinca.

Članovi Operativne radne grupe su:

1. Ministarstvo financija (MFIN)
2. Ministarstvo financija, Porezna uprava (MFIN PU)
3. Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije (MPUDT)
4. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih (MZOM)
5. Ministarstvo gospodarstva (MINGO)
6. Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike (MROSP)
7. Agencija za odgoj i obrazovanje (AZOO)
8. Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (ASOO)
9. Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA)
10. Financijska agencija (FINA)
11. Hrvatska narodna banka (HNB)
12. Hrvatski ured za osiguranje (HUO)
13. Štedopis – Institut za financijsko obrazovanje (Štedopis)
14. Hrvatski institut za financijsku edukaciju (HIFE)
15. Savez samostalnih sindikata Hrvatske (SSSH)
16. CFA udruga Hrvatska
17. Hrvatska udruga kreditnih unija (HUKU)

18. Hrvatska udruga poslodavaca (HUP)
19. Udruga članova obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova (UČMF)
20. Udruga društava za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinskih osiguravajućih društava (UMFO)
21. Ekonomski fakultet Zagreb (EFZG)
22. Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu (PFZG)
23. Hrvatska udruga banaka (HUB)
24. Hrvatska gospodarska komora (HGK)
25. Hrvatska obrtnička komora (HOK)
26. Zagrebačka burza d.d. (ZSE)
27. Hrvatska agencija za osiguranje depozita (HAOD)
28. Sveučilište u Dubrovniku (UNIDU)
29. Ekonomski fakultet u Osijeku (EFOS)
30. Sveučilište u Zadru (UNIZD)
31. Udruga „Padobran“ – Udruga za financijsku inkluziju (Padobran)
32. Ekonomski fakultet u Rijeci (EFRI).

Na temelju Nacionalnog strateškog okvira, izrađuju se akcijski planovi za unaprjeđenje financijske pismenosti potrošača za dvogodišnje razdoblje. Operativna radna grupa, uz koordinaciju Ministarstva financija, izradila je Akcijski plan za unaprjeđenje financijske pismenosti potrošača za 2025. i 2026. godinu (u daljnjem tekstu: Akcijski plan).

Operativna radna grupa će, kao i u prethodnim razdobljima, realizirati i pratiti provedbu mjera usmjerenih na poboljšanje financijske pismenosti građana svih dobnih skupina uz različite oblike obrazovanja, osobito neformalnog, pozornost se posvećuje različitim vidovima i kanalima informiranja i osvještavanja, u međusobnoj komunikaciji i suradnji, čime se osigurava učinkovitost, kreativnost i inovativnost u programima obrazovanja financijskog opismenjavanja.

Ciljne skupine obuhvaćene Nacionalnim strateškim okvirom i ovim Akcijskim planom su:

- Djeca i mladi
- Odrasli mlađe dobi
- Osobe radne dobi koje ostvaruju prihode
- Osobe starije životne dobi

U svrhu unaprjeđenja financijskog obrazovanja ciljnih skupina, članovi Operativne radne grupe planiraju, provode i prate provedbu mjera i aktivnosti definiranih Akcijskim planom, izvještavaju Ministarstvo financija i druge članove Operativne radne grupe o poduzetim aktivnostima i rezultatima te aktivno sudjeluju u raspravama o pitanjima relevantnim za financijsku pismenost.

Tijela državne uprave koja sudjeluju u provedbi aktivnosti Akcijskog plana imaju osigurana sredstva u okviru svojih redovitih aktivnosti, dok ostale institucije i organizacije osiguravaju vlastita sredstva za provedbu mjera financijskog obrazovanja.

Ministarstvo financija, kao koordinator aktivnosti u području financijske pismenosti, o planiranim i provedenim aktivnostima izvještava Vladu Republike Hrvatske putem Akcijskog plana i pripadajućeg dvogodišnjeg Izvješća o provedbi mjera i aktivnosti za unaprjeđenje financijske pismenosti potrošača.

Akcijski plan osmišljen je kao „živi dokument“ podložan prilagodbama i eventualnim budućim promjenama. Praćenje Akcijskog plana omogućit će Ministarstvu financija i nositeljima provedbe da prepoznaju uspješne elemente provedbe financijske pismenosti, procijene koristi za ciljne skupine te uoče moguće nedostatke i osmisle mjere za njihovo rješavanje.

SADRŽAJ

Akcijski plan osmišljen je tako da odgovori na potrebe ciljnih skupina stanovništva koje se, između ostalog, prate i periodičnim istraživanjima po metodologiji Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD), istraživanjima Eurobarometra i drugim istraživanjima i analizama. Plan je strukturiran u pet dijelova, pri čemu svaki dio obuhvaća specifične mjere i aktivnosti prilagođene pojedinim skupinama:

1. Akcijski plan za unaprjeđenje financijske pismenosti djece i mladih
2. Akcijski plan za unaprjeđenje financijske pismenosti odraslih mlađe dobi
3. Akcijski plan za unaprjeđenje financijske pismenosti osoba radne dobi koje ostvaruju prihode
4. Akcijski plan za unaprjeđenje financijske pismenosti osoba starije životne dobi
5. Akcijski plan za unaprjeđenje financijske pismenosti namijenjen ukupnoj populaciji (odnosi se na sve četiri ciljne skupine)

Svaki od ovih planova sadržava niz mjera usmjerenih na edukaciju, podizanje svijesti i razvoj financijske pismenosti. Cilj ovih mjera je unaprijediti financijsko znanje i vještine, stavove i ponašanja građana svih dobnih skupina. Mjere pokrivaju široki spektar aktivnosti koje provode članovi Operativne radne grupe, a mogu se kategorizirati kako slijedi:

Mjera 1: Edukativne aktivnosti

Obuhvaćaju niz različitih aktivnosti, među kojima su:

• Edukativni skupovi:

- Konferencije
- Simpoziji
- Stručni skupovi
- Predavanja
- Seminari
- Radionice
- Prezentacije (uživo i online)
- Edukativne emisije na TV-u i radiju

• Ostale edukativne aktivnosti:

- Kvizovi i internetski kvizovi
- Natjecanja i debate
- Igre uloga
- Online upitnici
- Online edukativne igre (npr. za učenike, studente, poduzetnike-početnike, investitore-početnike)

- Online alati za osobne izračune (npr. dohodak, porezi, krediti, planiranje budžeta)

Mjera 2: Ostale aktivnosti

Odnose se na analizu i razvoj financijske pismenosti te podršku širenju i unapređenju financijskog obrazovanja. Aktivnosti uključuju:

- **Analitičke i razvojne aktivnosti:**

- Tribine
- Panel-diskusije
- Okrugli stolovi
- Fokus grupe
- Istraživanja
- Analitički i istraživački projekti

- **Aktivnosti podrške i poticanja:**

- Godišnje i prigodne nagrade
- Natječaji za sufinanciranje projekata financijskog obrazovanja
- Predstavljanja i izložbe

Mjera 3: Izrada, izdavanje, objava i širenje edukativnih materijala

Uključuje izradu i distribuciju edukativnih materijala kao što su:

- Video materijali
- Plakati
- Infografike
- Letci
- Brošure i online brošure
- Lansiranje i unapređivanje internetskih stranica i društvenih mreža
- Objavljivanje stručnih i znanstvenih članaka, knjiga, analitičkih publikacija, udžbenika, radnih materijala za učenike i priručnika za nastavnike

Mjera 4: Obilježavanje domaćih i međunarodnih događaja

Odnosi se na aktivnosti vezane za obilježavanje značajnih domaćih i međunarodnih događaja koji doprinose unaprjeđenju financijske pismenosti, kao što su:

- Svjetski i Europski tjedan novca
- Svjetski dan štednje
- Svjetski dan prava potrošača
- Svjetski tjedan ulagatelja
- Drugi relevantni događaji

Mjera 5: Komunikacija s korisnicima financijskih usluga i širom javnosti

Obuhvaća izravnu komunikaciju s korisnicima putem:

- Besplatnih telefonskih linija
- E-pošte i društvenih mreža
- Savjetovanja potrošača i građana
- Javnih obavijesti
- Dana otvorenih vrata

Mjera 6: Suradnja s medijima i internetskim portalima na promidžbi financijske pismenosti, predstavljanju aktivnosti i širenju materijala

Odnosi se na suradnju s medijima u svrhu promidžbe financijske pismenosti, informiranja javnosti i širenja edukativnih materijala. Aktivnosti uključuju:

- Priopćenja za medije
- Intervjue
- Odgovore na medijske upite
- Gostovanja na radiju i televiziji
- Video reportaže

Tablični dio Akcijskog plana

Sastavni dio Akcijskog plana je njegov tablični dio u kojem su mjere i aktivnosti raspoređene u pet tablica, prema ciljnim skupinama kojima su namijenjene:

1. Akcijski plan za unaprjeđenje financijske pismenosti djece i mladih
2. Akcijski plan za unaprjeđenje financijske pismenosti odraslih mlađe dobi
3. Akcijski plan za unaprjeđenje financijske pismenosti osoba radne dobi koje ostvaruju prihode
4. Akcijski plan za unaprjeđenje financijske pismenosti osoba starije životne dobi
5. Akcijski plan za unaprjeđenje financijske pismenosti namijenjen ukupnoj populaciji (za sve četiri ciljne skupine)

Svaka od aktivnosti navodi se u posebnom retku i sadrži podatke o vrsti i nazivu (temi) aktivnosti, provoditeljima aktivnosti (organizatoru, nositelju, sunositeljima, aktivnim sudionicima), specifikaciji korisnika/sudionika, roku provedbe, izvorima financiranja te pokazateljima uspješnosti (početne i ciljne vrijednosti broja aktivnosti, broja sudionika i ostalih pokazatelja uspješnosti).

Kazalo kratica korištenih u tablicama nalazi se na kraju tabličnog dijela.